

Asia: VN/15547/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain 22 §:n ja sosiaalihuoltolain 50 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Kantanne ajokorttilausuntojen rajaamisesta pois julkisesta perusterveydenhuollosta

Pyrkimys kohtuullistaa perusterveydenhuollon työtaakkaa on oikea ja tervetullut. Resurssit ja työmäärä tulisi saada paremmin kohtaamaan. Pelkkien ajokorttilausuntojen rajaaminen pois julkisesta terveydenhuollosta on varsin vähäinen keino em. tavoitteessa. Ajokorttilausuntojen perimmäisen tarkoitukseen, ajoterveyden ja liikenneturvallisuu den edistämiseen, hallituksen esityksellä voi olla negatiivinen vaikutus. Yksityisessä terveydenhuollossa ajoterveyden perusteelliseen arvioimiseen ei välttämättä ole aina riittäviä tietoja potilaan pitkäaikaissairauksista, niiden seurannasta ja hoitotasapainosta. Näin ollen ajoterveyden arvioiminen voi jäädä puutteelliseksi riittävien tietojen puuttuessa. Mikäli ajokorttilausunnot kuuluisivat jatkossakin julkisen perusterveydenhuollon palveluvalikoimaan, niin niitä ei tule sisällyttää hoitotakuuseen.

Antaako esitysluonnos riittävän ja oikean kuvan lakiehdotuksen vaikutuksista (jakso 4.2)? Onko lakiehdotuksella jotain sellaisia vaikutuksia, joita ei esitysluonnoksessa vielä ole otettu huomioon?

Lakiehdotuksen vaikutusarvio on varsin hyvin laadittu. Suotuisat vaikutukset valtiontalouden tasapainottamiseen ja toisaalta perusterveyden huollon ahdingon helpottamiseen ovat verrattain vähäisiä huomioiden etenkin toisessa vaakakupissa oleva riski ajoterveyslausuntojen heikkenemiseen. Alueelliset ja sosioekonomiset erot huomioiden tämä lisää myös epätasa-arvoa, jos ajoterveyslausuntoja saisi vain yksityisiltä terveysasemilta.

Kysymys suunnattu hyvinvointialueille: laadittavien ajokorttilausuntojen kokonaismäärä perusterveydenhuollossa alueellanne vuosittain? Kuinka suuri osa palvelun kustannuksista perusterveydenhuollossa pystytään kattamaan palvelusta perittävillä asiakasmaksuilla?

Kainuun hyvinvointialueen perusterveydenhuollossa ajokorttilausuntoja on tehty viime vuonna vajaa 400, asiakasmaksut kattavat kulut osittain.

Kysymys suunnattu hyvinvointialueille: laadittavien ajokorttilausuntojen kokonaismäärä erikoissairaanhoidossa alueellanne vuosittain? Kuinka suuri osa palvelun kustannuksista erikoissairaanhoidossa pystytään kattamaan palvelusta perittävillä asiakasmaksuilla?

Ajoterveyden arvioimisen kannalta keskeisimmät erikoisalajat ovat neurologia ja kardiologia. Usein heidän kannanotot ajoterveyteen liittyvät joko väliaikaisen tai pysyvän ajokiellon asettamiseen tai konsultaativastauksen antamiseen perusterveydenhuollon lääkäreille. Erikoissairaanhoidon laatimien ajoterveyslausuntojen määrä on siten vähäinen, mutta tarkkaa tietoa määristä ei ole nyt tiedossa.

Kysymys suunnattu yksityisille lääkäriasemille: Teillä laadittavien ajokorttilausuntojen kokonaismäärä vuosittain?

-

Hyvinvointialueille ja yksityisille lääkäriasemille suunnattu kysymys: Kuinka paljon yhden ajokorttilausunnon laatiminen vaatii lääkärin tehokasta työaikaa?

Yhden ajokorttilausunnon laatiminen vaatii tavallisessa ajokorttilausunnossa noin 30 min lääkärin työaikaa, laajennettu lääkärinlausunto vie vähintään 45-60 min.

Hyvinvointialueille ja yksityisille lääkäriasemille suunnattu kysymys: Kuinka paljon yhden ajokorttilausunnon laatiminen vaatii sairaanhoitajan tehokasta työaikaa?

Sairanhoitajan työaikaa laajennetussa ajokorttilausunnossa kuluu 30-45 minuuttia.

Muita huomioita esitysluonnoksesta?

-

Veteläinen Atte

Kainuun hyvinvointialue - Atte Veteläinen, perusterveydenhuollon ylilääkäri
ja Jouko Kotimäki palvelualuepäällikkö, Kainuun hyvinvointialue